

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL
KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mailbericht d.d. 2 april 2024 is NEC Nijmegen, hierna 'NEC', op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, 'hierna 'RTBV', in staat van beschuldiging gesteld voor wanordelijkheden door haar eigen aanhang bij gelegenheid van de gespeelde wedstrijd FC Volendam – NEC van 1 maart 2024, te weten het afsteken van vuurwerk tijdens de wedstrijd.

De aanklager betaald voetbal, hierna 'de aanklager', heeft NEC het volgende schikkingsvoorstel gedaan:

NEC wordt, mede gelet op de aard en ernst van de strafbare feiten, en rekening houdend met de strafkaart waarop een aantekening staat van 12 februari 2024 met een deels voorwaardelijke straf voor het afsteken van vuurwerk, met ingang van 9 april 2024 veroordeeld tot de navolgende straf:

- Een geldboete van € 3.750,-.

Dit schikkingsvoorstel is door NEC niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de tuchtcommissie betaald voetbal, hierna 'de tuchtcommissie', voorgelegd. De tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 16 mei 2024. Zij heeft bij die gelegenheid NEC gehoord, vertegenwoordigd door de heer B. Ceelen, veiligheidscoördinator, en de heer T. Boeijen, medewerker veiligheid.

2. Vordering van de aanklager

De aanklager is op grond van de stukken in het dossier, waaronder het wedstrijdverslag, de foto's en de beelden, van oordeel dat het ten laste gelegde bewezen dient te worden geacht.

Disculpatielat

In artikel 20 RTBV is bepaald dat een betaaldvoetbalorganisatie verantwoordelijk is voor wanordelijkheden veroorzaakt door de aanhang van de desbetreffende betaaldvoetbalorganisatie. Enkel als de club aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is, kan zij zich disculperen. Het gaat volgens de aanklager om de kans dat het afsteken van vuurwerk tot op een verwaarloosbaar niveau wordt teruggebracht. Volgens de aanklager is dat in deze tuchtzaak niet het geval.

Volgens de aanklager is de hoge disculpatielat meerdere malen herhaald in uitspraken van de tuchtcommissie en de commissie van beroep. De aanklager stelt ook in deze tuchtzaak dat aan de hand van jurisprudentie van de tuchtcommissie en de commissie van beroep een aantal elementen naar voren komt dat een rode lijn vormt in voornoemde uitspraken. Wanneer eerdere maatregelen geen doel hebben getroffen, dient te worden gezien of andere stringenter maatregelen effectiever zijn. Clubs die eerder te maken hebben gehad met vuurwerkincidenten dienen extra waakzaam te zijn. Het toestaan van sfeeracties, zoals met grote (span)doeken en vlaggen, kan met zich meebrengen dat identificatie van daders bemoeilijk wordt, hetgeen voor risico van de club kan komen.

Kijkend naar deze uitgangspunten, is het volgens de aanklager duidelijk dat dit het derde vuurwerkincident is tijdens een uitwedstrijd in dit seizoen. Eerdere incidenten hebben zich voorgedaan

op 9 december 2023 en 14 januari 2024. Onder die omstandigheden kan en mag volgens de aanklager van NEC verwacht worden dat de maatregelen steeds strenger worden. Van deze steeds strengere maatregelen is echter volgens de aanklager niets gebleken. Integendeel wellicht, want tijdens de wedstrijd waren in het vak van de bezoekers meerdere grote vlaggen te zien ten tijde van het afsteken van het vuurwerk. Het mag inmiddels een feit van algemene bekendheid zijn dat het toestaan van grote vlaggen en spandoeken helaas als een risico verhogende factor heeft te gelden voor het afsteken van vuurwerk.

Terecht wijst NEC op de omstandigheid dat identificatie van de daders voor haar bemoeilijkt is, omdat het camerasysteem van FC Volendam niet goed gewerkt lijkt te hebben tijdens de wedstrijd. Dat betekent naar mening van de aanklager echter niet dat NEC niets te verwijten valt. Relevant lijkt in dit verband een beslissing van de commissie van beroep betaald voetbal d.d. 28 juli 2020 ten aanzien van Go Ahead Eagles (1920-01 Go Ahead Eagles).

Het camerasysteem is een belangrijk hulpmiddel om te komen tot identificatie van daders, maar niet het enige, aldus de aanklager. Zo zijn er uiteraard ook begeleidende stewards die kunnen bijdragen aan identificaties, maar ook dat is hier niet gebeurd. Onduidelijk is gebleven wat hun rol en positie was ten tijde van het afsteken van het vuurwerk. Daarnaast zijn maatregelen achteraf één van de punten waaraan getoetst moet worden, naast maatregelen vooraf en tijdens de ongeregelde heden. Van extra strenge maatregelen vooraf en tijdens de wedstrijd is volgens de aanklager niet gebleken, mede gelet op de hiervoor al genoemde vlaggen die toegestaan waren op het vak van de bezoekers. Van een situatie dat NEC zich kan disculperen is dan ook geen sprake. Dat het om een relatief geringe hoeveelheid vuurwerk gaat, maakt dit – gelet op het voorgaande – niet anders. Voor de strafmaat maakt dit volgens de aanklager uiteraard wel uit.

Strafmaat

Ondanks dat dit het derde incident is in het seizoen tijdens een uitwedstrijd, heeft de aanklager in het schikkingsvoorstel voor deze wanordelijkheden slechts de tenuitvoerlegging van de eerder opgelegde voorwaardelijke geldboete op 12 februari 2024 aangeboden. Reden daarvoor was gelegen in de relatief geringe hoeveelheid vuurwerk en het feit dat de aanklager toch rekening wil houden met het gegeven dat NEC na afloop buiten haar eigen schuld om enigszins gehinderd is om tot identificaties te komen.

3. Verweer van NEC

NEC is van mening dat zij zich met succes kan beroepen op disculpatie. NEC stelt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft genomen om de kans op wanordelijkheden te verwaarlozen en motiveert dit als volgt.

NEC ontkent niet dat er vuurwerk is afgestoken door haar aanhang gedurende de wedstrijd, maar NEC stelt wel dat de club alle maatregelen heeft genomen die in haar macht lagen om wanordelijkheden te voorkomen. Het frustreert NEC dat er ondanks alle maatregelen – waarbij de voorgeschreven richtlijnen zijn gevolgd – toch vuurwerk is afgestoken.

Maatregelen voor de wedstrijd

NEC stelt dat voorafgaand aan de wedstrijd geen sfeeractie is aangevraagd door de supporters en dat het hier niet ging om een georganiseerde vuurwerkactie, maar om een 'kwajongenstreek' waarbij meerdere rookpotjes zijn afgestoken. Door NEC is aangegeven dat zij minimaal 10 procent meer beveiligingspersoneel heeft meegenomen dan nodig is. Daarnaast is sprake geweest van grondige fouillering waarbij tijdens de fouillering door FC Volendam een supporter van NEC aangehouden is in verband met bezit van vuurwerk. Deze persoon heeft inmiddels een stadionverbod ontvangen.

Wat betreft het vooraf verbieden van de vlaggen, stelt NEC dat er geen aanwijzingen waren waaruit zou blijken dat het gebruik van deze vlaggen een negatieve invloed zouden hebben. Immers, zo stelt NEC, zijn er een groot aantal wedstrijden geweest waarbij ook vlaggen zijn gebruikt zonder dat er vuurwerk

is afgestoken. Mocht NEC een aantal wedstrijden achter elkaar te maken hebben gehad met het afsteken van vuurwerk, dan had NEC uiteraard een verbod op doeken en vlaggen ingesteld, omdat NEC daarmee had kunnen voorzien dat er een verhoogd risico was op het afsteken van vuurwerk. NEC stelt dat er nu geen sprake was van een verhoogd risico maar van op zichzelf staande incidenten gedurende het seizoen.

Maatregelen tijdens en na de wedstrijd

Tijdens het afsteken van het vuurwerk hebben de stewards niet direct ingegrepen, omdat het protocol vanuit NEC is dat de stewards op dat moment ook hun eigen veiligheid moeten waarborgen en op afstand moeten blijven.

Na het moment van het afsteken van het vuurwerk heeft NEC getracht de camerabeelden van het bezoekersvak te bekijken om personen te identificeren. Dit was door een niet werkend camerasysteem echter niet mogelijk. Zoals hierboven aangegeven, is door NEC een supporter die bij fouillering vuurwerk bij zich bleek te hebben, door gemeld aan de KNVB voor een stadionverbod. In algemene zin heeft NEC ook ter zitting aangegeven dat de club het afgelopen jaar een groot aantal sancties en verboden heeft opgelegd om supporters te weren die wanordelijkheden hebben veroorzaakt. Tot slot heeft NEC aangegeven dat zij na de wedstrijd een schouw heeft uitgevoerd van het bezoekersvak en zijn er tijdens deze schouw zes verschillende kleine rookpotjes gevonden.

NEC is van mening dat zij zich op grond van het bovenstaande met succes kan beroepen op disculpatie en verzoekt de tuchtcommissie haar vrij te spreken. Indien de tuchtcommissie daartoe niet voornemens is, dan verzoekt NEC de tuchtcommissie om over te gaan tot een matiging van de straf.

Reactie aanklager

Met betrekking tot het verbod op vlaggen en doeken, stelt de aanklager NEC niet te kunnen volgen als het gaat om het aantal incidenten met vuurwerk. De aanklager stelt dat in een periode van 10 weken tot driemaal toe incidenten zijn geweest met vuurwerk. Dat is, wat de aanklager betreft, een forse frequentie hetgeen volgens hem een verbod op doeken en vlaggen rechtvaardigt. De aanklager vraagt zich bovendien af of de bussen waarin de supporters werden vervoerd zijn gecontroleerd en/of de supporters door NEC zijn gefouilleerd voordat zij naar Volendam vertrokken.

Reactie NEC

Met betrekking tot de doeken en vlaggen, stelt NEC dat het verbieden hiervan in de praktijk tot escalatie aan de kant van de supporters kan leiden. Ten aanzien van de vraag van de aanklager, stelt NEC dat de bussen altijd worden geschouwd. Ten aanzien van de supporters, stelt NEC dat de supporters niet zijn gefouilleerd nu deze wedstrijd niet als een risicowedstrijd werd beschouwd.

4. Bewezenverklaring

De tuchtcommissie acht het ten laste gelegde, te weten het afsteken van vuurwerk tijdens de wedstrijd, bewezen. De bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- Het wedstrijdverslag van 1 maart 2024;
- Het op zitting getoonde beeldmateriaal waaronder een beeldfragment en foto's.

5. Het inhoudelijk oordeel van de tuchtcommissie

Disculpatielat

Nu uit het dossier blijkt dat duidelijk sprake is geweest van wanordelijkheden in de zin van RTBV, zal de tuchtcommissie – op basis van de tenlastelegging – moeten oordelen of NEC zich met succes kan beroepen op disculpatie. De vraag is of NEC voldoende maatregelen heeft genomen en ook geen

andere maatregelen had kunnen nemen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is.

De tuchtcommissie beantwoordt deze vraag ontkennend en oordeelt dat NEC zich niet met succes kan beroepen op disculpatie.

Voor en tijdens de wedstrijd

Uit hetgeen NEC heeft aangevoerd, leidt de tuchtcommissie af dat de club wel maatregelen heeft genomen ter voorkoming of beperking van wanordelijkheden, maar zijn deze maatregelen niet voldoende geweest om de incidenten tijdens deze wedstrijd te voorkomen. Zoals terecht door de aanklager is aangegeven, wordt NEC niet voor het eerst geconfronteerd met het afsteken van vuurwerk en was daarbij tevens sprake van recente eerdere incidenten. Om die reden diende de club extra waakzaam te zijn en moet NEC onderbouwd kunnen aantonen dat de club, in tegenstelling tot de incidenten in het verleden, in deze zaak strengere maatregelen heeft getroffen.

De tuchtcommissie is op grond van het door NEC op zitting aangevoerde er niet van overtuigd dat NEC voldoende – extra – waakzaam is geweest dan wel strengere maatregelen heeft genomen.

Voor wat betreft de foullering van supporters, is door NEC aangegeven dat supporters beperkt gefouilleerd kunnen worden. Supporters stoppen smokkelwaar vaak op een plek waar niet gefouilleerd mag worden,. De tuchtcommissie erkent voornoemde problematiek, echter door NEC is op zitting onvoldoende en niet onderbouwd aangegeven op welke wijze de club wél getracht heeft om te voorkomen dat vuurwerk het stadion in gebracht zou worden. Daarnaast oordeelt de tuchtcommissie dat NEC een verkeerde afweging heeft gemaakt met betrekking tot het fouilleren van de supporters voordat zij de bussen betraden. Het door NEC aangevoerde, namelijk dat het fouilleren de verantwoordelijkheid is van FC Volendam en dat geen sprake was van een risicowedstrijd, doet hier niet aan af. NEC heeft in de afgelopen periode bij uitwedstrijden meerdere malen te maken gehad met vuurwerk incidenten en hiermee had NEC kunnen aantonen dat zij meer en strengere maatregelen had genomen. Dat NEC dit heeft nagelaten is naar het oordeel van de tuchtcommissie – in tuchtrechtelijke zin – verwijtbaar.

Spandoeken en vlaggen

Naar het oordeel van de tuchtcommissie, had NEC met betrekking tot deze wedstrijd op grond van een juiste risicoafweging niet over moeten gaan tot goedkeuring voor het meenemen van de spandoeken en vlaggen. Zoals de tuchtcommissie vaker in soortgelijke zaken heeft geoordeeld en benadrukt, stelt de tuchtcommissie dat de meerwaarde van sfeerdoeken niet opweegt tegen de risico's van het heimelijk proberen vuurwerk het stadion binnen te brengen respectievelijk vuurwerk af te steken. Hiermee kan ook de veiligheid van de mensen in het stadion in gevaar komen.

Als NEC voorafgaand aan de wedstrijd de supporters had verboden om gebruik te maken van vlaggen en spandoeken, dan had de club hiermee kunnen aantonen dat zij strengere maatregelen had getroffen om te voorkomen dat supporters die vuurwerk afsteken zich achter vlaggen en spandoeken kunnen verschuilen en daardoor de identificatie bemoeilijken. Deze maatregel maakt de club weliswaar minder populair bij de supporters en kan, zoals door NEC is gesteld, wellicht tot escalatie leiden, maar deze maatregel zou wel van meerwaarde kunnen zijn naast de andere maatregelen die zijn getroffen. Bovendien is dit het derde incident in een zeer korte periode en had het in dat kader op het pad van NEC gelegen om tot een verbod van doeken en vlaggen over te gaan. Dat door NEC – door middel van foto's – is aangegeven dat er in het verleden geen problemen zijn geweest met vlaggen en doeken, doet naar het oordeel van de tuchtcommissie hier niet aan af.

Na de wedstrijd

Dat NEC naar aanleiding van de wanordelijkheden direct na afloop van de wedstrijd niemand heeft kunnen identificeren, duidt er naar het oordeel van de tuchtcommissie op dat NEC in beginsel kennelijk onvoldoende maatregelen heeft getroffen, hetgeen NEC tuchtrechtelijk, volgens vaste jurisprudentie

van de tuchtcommissie en de commissie van beroep, zou kunnen worden aangerekend. Echter, zoals door de aanklager ook is gesteld, valt NEC in dit kader geen volledig verwijt te maken nu het camerasysteem van FC Volendam niet werkte. Echter, zo oordeelt de tuchtcommissie, valt of staat de identificatie van de supporters niet alleen met het gebruik van een camerasysteem en heeft NEC in haar verweer niet dan wel onvoldoende aangegeven welke andere maatregelen zijn genomen om eventuele personen op te sporen en te identificeren.

Op basis van het bovenstaande, komt de tuchtcommissie tot het oordeel dat NEC zich schuldig heeft gemaakt aan het ten laste gelegde.

Strafmaatoverwegingen

Bij de strafoplegging houdt de tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan, de strafkaart en hetgeen uit het dossier en ter zitting naar voren is gekomen. De tuchtcommissie weegt in het nadeel van NEC mee dat op basis van haar strafkaart met recente incidenten, NEC is aan te merken als een gewaarschuwde club. Echter, de tuchtcommissie erkent onder andere ook in het voordeel van NEC dat in deze tuchtzaak de identificatie van personen buiten de macht om van NEC werd bemoeilijkt. Alles afwegende, ziet de tuchtcommissie geen aanleiding om van de door de aanklager op zitting geëiste straf, conform het schikkingsvoorstel, af te wijken.

De tuchtcommissie komt op basis van het voorgaande tot de navolgende passende straf.

6. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld. Het bewezenverklaarde is strafbaar.

NEC wordt veroordeeld tot een geldboete van € 3.750,-.

NEC wordt daarnaast veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met NEC in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op 16 mei 2024 door de heer mr. M. Nan, voorzitter, mevrouw mr. R.M. Tamminga en de heer B. van den Broek, leden, bijgestaan door de heer mr. M. Faouzi, secretaris.